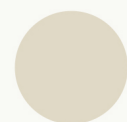

JAARPLAN 2021

Publicatie van de Rekenkamercommissie Woerden
Betreft: jaarplan 2021
Vastgesteld op: 15 december 2020

Postbus 45
3440 AA Woerden
Rekenkamer@woerden.nl

Vastgesteld op 12 januari 2021

Inhoud

Inhoud	3
1. Doel en werkwijze van de rekenkamercommissie	4
2. Onderzoeken in 2021	5
2.1 <i>Onderzoeksagenda</i>	5
2.2 <i>Participatie</i>	5
2.4 <i>Armoedebeleid.....</i>	5
2.5 <i>Doemee-onderzoek: de praktijk van de WOB.....</i>	6
2.5 <i>Longlist</i>	6
3. Overige activiteiten van de rekenkamercommissie	6
3.1 <i>Monitoring.....</i>	6
3.2 <i>Communicatie intern en extern</i>	7
3.3 <i>Contacten met andere rekenkamer(commissie)s</i>	7
4. Beschikbare middelen.....	7
Bijlage 1 Overzicht functies leden rekenkamercommissie.....	8

1. Doel en werkwijze van de rekenkamercommissie

In navolging van de in 2002 ingevoerde Wet dualisering gemeentebestuur, heeft de gemeenteraad van Woerden op 1 april 2004 een rekenkamercommissie ingesteld. Een rekenkamer(commissie) onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur (Gemeentewet art. 182, eerste lid). Dat betekent dat de Woerdense rekenkamercommissie onafhankelijk onderzoek uitvoert dat bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van het openbaar bestuur. Zij onderzoekt onderdelen van het gemeentelijke beleid en richt zich daarbij op de genoemde aspecten doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. De uitkomsten van de onderzoeken kunnen de gemeenteraad in zijn kaderstellende en controlerende rol ondersteunen.

De rekenkamercommissie ziet, hoewel het gemeentebestuur hier eindverantwoordelijke voor is, het controleren van de doelmatigheid in eerste instantie als taak van de gemeentesecretaris, de accountant controleert op zijn beurt de rechtmatigheid van het gevoerde beleid. Hoewel de gemeenteraad ook in de controle van de doelmatigheid en rechtmatigheid verantwoordelijkheid draagt, is hij primair bezig met het controleren van de doeltreffendheid van het gevoerde beleid. Vanuit dat inzicht zal de Woerdense rekenkamercommissie prioriteit geven aan de onderzoeken die de controlerende functie van de gemeenteraad kunnen ondersteunen en daardoor in eerste plaats onderzoek door naar de doeltreffendheid van het beleid. Hierbij staat de vraag "Is er gerealiseerd wat de gemeenteraad voor ogen stond?" in de regel centraal. Dit sluit onderzoek naar doelmatigheid en rechtmatigheid overigens niet uit.

Aanvullend hierop, heeft de huidige rekenkamercommissie haar eigen missie en visie op het rekenkamerwerk geformuleerd. Aan de ene kant wil de rekenkamercommissie gedegen onderzoek doen naar het gevoerde beleid in Woerden waarbij de nadruk ligt op een bijdrage aan verbetering van het werk van de gemeenteraad en niet op het afrekenen op fouten of misverstanden. De rekenkamercommissie wil nadrukkelijk geen 'afrekenkamer' zijn.

Op de pagina van de rekenkamercommissie op de website van de gemeenteraad is de [werkwijze](#) gepubliceerd. Die werkwijze bevat onder meer het huishoudelijk reglement, een beschrijving van de taken en stapsgewijs de uitwerking van het onderzoeksproces. De rekenkamercommissie ziet dit document als richtlijn voor het rekenkamerwerk. In goed overleg en wanneer de situatie daarom vraagt, kan hiervan worden afgeweken.

De rekenkamercommissie staat open voor suggesties voor onderzoeksonderwerpen van zowel bewoners als raadsleden. Deze suggesties kunt u mailen naar rekenkamer@woerden.nl.

Omdat de onderzoekscapaciteit van de rekenkamercommissie beperkt is, moet de rekenkamercommissie keuzes maken tussen mogelijke onderzoeksonderwerpen. De criteria die de rekenkamercommissie daarbij gebruikt zijn, in willekeurige volgorde:

- Het onderwerp is van bestuurlijk belang, gelet op de prioriteiten binnen het gemeentelijk beleid;
- Er is sprake van een maatschappelijk belang;
- Er is sprake van een financieel belang;
- Er is sprake van risico's voor de doelmatigheid, doeltreffendheid en/of rechtmatigheid;
- Het onderwerp is niet onlangs onderzocht, of zal binnenkort onderzocht worden door anderen (het college uit hoofde van artikel 213a van de gemeentewet, de accountant, een onderzoeksbureau etc.)

Een onderzoeksonderwerp hoeft niet aan alle bovengenoemde criteria te voldoen.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de rekenkamercommissie de onderzoeken die zij op moment van schrijven onder handen heeft, welke onderzoeken zij in 2021 wil uitvoeren en met welke andere instrumenten zij wil bijdragen aan het bereiken van haar missie.

2. Onderzoeken in 2021

2.1 Onderzoeksagenda

In het verleden bracht de rekenkamercommissie haar jaarplan in twee delen uit. In het eerste kwartaal van het lopende jaar werd een halfjaarplan aan de raad aangeboden. In juni werd dan het halfjaarplan aangevuld met onderzoeksonderwerpen van het tweede halfjaar. De huidige rekenkamercommissie heeft er echter voor gekozen de gehele onderzoeksagenda van 2020 en nu ook in 2021 in een alomvattend jaarplan op te nemen.

Vanwege de uitbraak van het coronavirus in maart 2020 en de daarbij horende maatregelen, is de voortgang van de onderzoeken van de rekenkamer verhinderd. Hierdoor is het participatieonderzoek niet volledig afgerond in 2020 en vindt er nog een deel in 2021 plaats.

In het opstellen van de onderzoeksagenda is de rekenkamercommissie als volgt te werk gegaan. In het afgelopen jaar zijn via verschillende wegen zoals: actualiteiten, andere rekenkamercommissies, debatten in de gemeenteraad en dergelijke, ideeën ontstaan voor de onderzoeksagenda. De vruchtbare ideeën zijn op een longlist geplaatst. Uit deze longlist zijn vier onderwerpen door de leden van de rekenkamercommissie verder uitgewerkt, te weten woonvisie, vastgoed, armoedebeleid en participatie.

Onderdeel van de onderzoeksagenda zijn de reeds lopende onderzoeken naar participatie (zie §2.2) en armoedebeleid (zie §2.3). In 2021 zal het Doemee onderzoek en één vierde onderzoek dat gekozen wordt uit de longlist, gestart worden.

2.2 Participatie

In aanloop op de invoering van de Omgevingswet stelt de gemeenteraad van Woerden in 2021 een afwegingskader participatie vast. De rekenkamercommissie wil de gemeenteraad door middel van een ex ante onderzoek extra handvatten bieden om dit kader vast te stellen. Hiervoor wil ze de effecten van het huidige participatiebeleid inzichtelijk maken en onderzoeken met welke vooraf gestelde verwachtingen en met welke vorm inwonersparticipatie in een aantal casussen heeft plaatsgevonden en wat het effect van deze participatie op de besluitvorming was.

De focus ligt daarbij in eerste instantie op casussen in het ruimtelijke domein.

Voor dit onderzoek is Wiebe Blok aangesteld als primaathouder. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door bureau Partners&Pröpper. Het onderzoek zal hopelijk rond april gepubliceerd worden.

2.4 Armoedebeleid

Op de longlist van 2020 stond het onderzoeksvoorstel armoedebeleid. De rekenkamercommissie heeft dit onderwerp verder uitgewerkt tot het volgende voorstel. In 2017 heeft de gemeenteraad van Woerden besloten tot een andere, meer maatgerichte aanpak van armoedebestrijding (raadsbesluit inzake integraal armoedebeleid, 17R.00146). In januari 2018 heeft de gemeenteraad door middel van een raadsinformatiebrief (17R.00944) het plan van aanpak integraal armoedebeleid ontvangen. Daarin staat de maatschappelijke opgave om zo min mogelijk inwoners in armoede te laten leven. De rekenkamercommissie wil door middel van dit onderzoek het Woerdense armoede- en minimabeleid inzichtelijk maken voor de gemeenteraad. Daarvoor wil ze onderzoeken tot welke resultaten dit beleid moet leiden en welke instrumenten worden ingezet om de doelen te bereiken. Daaruit wil de rekenkamercommissie concluderen welke effecten in de samenleving zijn toe te schrijven aan de inspanningen van de gemeente.

De centrale vraag in dit onderzoek zal in concept zijn: Is het armoedebeleid in de gemeente Woerden daadwerkelijk georganiseerd zoals geformuleerd in het Plan van aanpak en kan er voldoende uitvoering worden gegeven aan een doeltreffend en doelmatig armoedebeleid?

Voor dit onderzoek is Yermo Wever aangesteld als primaathouder. Het onderzoek is in oktober 2020 aanbesteed aan bureau Unravelling. Verwacht wordt dat het onderzoek voor het zomerreces gepubliceerd wordt.

2.5 Doemee-onderzoek: de praktijk van de WOB

Vanuit de Nederlandse vereniging voor rekenkamers en rekenkamercommissies (NVR) worden regelmatig onderzoeken gestart waar lokale rekenkamers zich bij kunnen aansluiten. De rekenkamercommissie Woerden heeft besloten deel te nemen aan dit onderzoek van de uitvoering van de Wet Openbaarheid Bestuur (WOB). Hoe wordt in gemeente Woerden invulling gegeven aan het recht van burgers op informatie?

Primaathouder van dit onderzoek is Steven Dijk. Het onderzoek zal gestart worden in het tweede kwartaal van 2021 en kan hopelijk begin 2022 opgeleverd worden.

2.5 Longlist

Uit de volgende onderzoeksthema's zal de rekenkamercommissie in de loop van 2021 een derde onderzoek selecteren.

- 1 **Gemeente Woerden in coronatijd**
In dit onderzoek zal centraal staan in hoeverre het college transparantie heeft betracht over zijn handelen tijdens de crisis en daarmee de controlerende taak van de raad heeft gefaciliteerd. Daarvoor zullen bestuurlijke documenten over de stand van zaken van de gevolgen van de coronacrisis worden geanalyseerd. Dit onderzoek kan pas van start gaan nadat de pandemie in Nederland beëindigd is.
- 2 **Veiligheidsbeleid**
Op 7 februari 2018 is het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2019-2022, het uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2019-2020 en de Regionale Veiligheidsstrategie 2019-2022 besproken op een politieke avond. De rekenkamercommissie vindt het een goed moment om in de loop van 2021 deze plannen te evalueren.
- 3 **Vorbereidingen Omgevingswet**
Het doel van de Omgevingswet is te zorgen voor inzichtelijk omgevingsrecht, het centraal zetten van de fysieke leefomgeving, het bieden van ruimte voor maatwerkoplossingen en snellere en betere besluitvorming. Deze doelstellingen moeten vorm krijgen door de samenvoeging van 26 wetten naar 1 wet, het gebruik van nieuwe wetsinstrumenten en het werken in de geest van de Omgevingswet. Deze wet heeft impact op bijna alle bestuurlijke portefeuilles van het college en afdelingen van de gemeentelijke organisatie. De rekenkamercommissie wil onderzoeken hoe de gemeenteraad van Woerden in positie is gebracht om zijn nieuwe rol hierbij te vervullen.
- 4 **Privacy en informatiemanagement in de gemeente Woerden**
Voor het uitvoeren van diensten vragen gemeenten inwoners om persoonlijke informatie. Maar is die informatie bij gemeenten wel in goede handen? De op 1 januari 2020 ingevoerde Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) moet daaraan bijdragen. De rekenkamercommissie wil onderzoeken hoe de stand van zaken in Woerden is.
- 5 **Gemeenschappelijke regelingen**
Woerden neemt deel aan een aantal gemeenschappelijke regelingen. De rekenkamercommissie wil in kaart brengen op welke gronden daartoe destijds besloten is en in hoeverre de gemeenteraad (nog) in staat is om kaders te stellen en controle uit te oefenen.
- 6 **Zorgcowboys en de gemeente Woerden**
Van tijd tot tijd wordt gerapporteerd over zogenaamde 'Zorgcowboys'. Organisaties die in korte tijd grote bedragen verdienen in de zorgsector. Regelmatig ten koste van de cliënten voor wie deze zorg is bedoeld. De rekenkamercommissie wil de vinger aan de pols houden hierbij en in kaart brengen of daar ook organisaties bij zijn die in Woerden actief zijn.

3. Overige activiteiten van de rekenkamercommissie

3.1 Monitoring

De rekenkamercommissie blijft de hoogte van wat er speelt in Woerden en in de Woerdense politiek. Dit doet ze door raadsstukken te lezen en door de communicatiekanalen van de gemeente te volgen en de Woerdense Courant en RPL. De secretaris houdt de leden van de rekenkamercommissie op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen binnen de gemeente.

3.2 Communicatie intern en extern

Twee keer per jaar zal de rekenkamercommissie in een voor- en najaarsbijeenkomst met raadsleden in gesprek gaan om te peilen wat er leeft in de raad en welke verwachtingen de raad heeft van de rekenkamercommissie en haar onderzoeken. Deze bijeenkomsten kunnen gecombineerd worden met andere bijeenkomsten van de rekenkamercommissie zoals de toelichting op een van haar onderzoeken. Raadsleden worden geïnformeerd: bij de start van een nieuw onderzoek, bij de afronding van een onderzoek, over het jaarplan en de jaarverantwoording.

De rekenkamercommissie onderhoudt daarnaast, vooral via haar voorzitter, periodiek contact met de griffier, de voorzitter van het presidium en met leden van het college. Ten tijde van een onderzoek onderhoudt de secretaris contact met de betrokken ambtenaren en onderzoekers. In de evaluatie van het onderzoeksproces kan onder meer de gemeentesecretaris worden betrokken.

De rekenkamercommissie heeft een pagina op het raadsinformatiesysteem van de gemeenteraad van Woerden. Via die pagina kan de rekenkamercommissie de raad en inwoners van Woerden op de hoogte houden van haar activiteiten. Daarnaast kondigen zij nieuwe onderzoeken aan via de Woerdense Courant.

3.3 Contacten met andere rekenkamer(commissie)s

De rekenkamercommissie onderhoudt contact met collega's en andere rekenkamer(commissie)s via diverse kanalen. De leden van de rekenkamercommissie zijn van plan een aantal landelijke of regionale bijeenkomsten bij te wonen die worden georganiseerd door de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK). bij. Alle leden van de rekenkamer zijn tevens lid van een andere rekenkamercommissies. Verder sturen zij hun opgeleverde onderzoeken naar de rekenkamer(commissie)s in de omgeving.

4. Beschikbare middelen

Voor het uitvoeren van haar activiteiten heeft de rekenkamercommissie ter beschikking:

- De inzet van haar drie leden;
- De inzet van de ambtelijk secretaris;
- Het door de raad gevoteerde budget.

De drie leden inventariseren mogelijk te onderzoeken onderwerpen en besluiten gezamenlijk tot het daadwerkelijk (laten) uitvoeren van onderzoeken. Bij toerbeurt begeleiden ze als primaathouder de uitvoering van de onderzoeken en nemen ze het initiatief bij het trekken van conclusies en het formuleren van aanbevelingen.

In de uitvoering van haar taak wordt de commissie vanuit de griffie ondersteund door een ambtelijk secretaris. De kosten worden gedekt vanuit de post *ondersteuning van de raad, personele kosten*. De functie van secretaris wordt vanuit de griffie vervuld door Reinhold Freytag.

Voor de onderzoeken en de overige activiteiten is in 2021 een budget beschikbaar van € 48.000,-. Het totale bedrag wordt als volgt verdeeld:

<i>Totaal</i>	
Jaarbedrag	€ 48.000,00
<i>Uitsplitsing:</i>	
- Extern onderzoek	€ 28.500,00
- Vergoeding leden	€ 16.000,00
- Reiskosten	€ 500,00
- Overige/onvoorziene kosten	€ 3.000,00

Bijlage 1 Overzicht functies leden rekenkamercommissie

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de huidige functies van de leden van de rekenkamercommissie.

Voorzitter rekenkamercommissie	Functies
De heer drs. [naam]	Bezoldigd: <ul style="list-style-type: none"> - Voorzitter rekenkamercommissie Doetinchem Onbezoldigd: <ul style="list-style-type: none"> - Voorzitter kunstenaarsvereniging Kunstzin Diemen
Lid rekenkamercommissie	Functies
De heer drs [naam]	Bezoldigd: <ul style="list-style-type: none"> - Werkzaam in consultancy, risicomanagement, control & audit, interim-, project- en verandermanagement - Lid rekenkamercommissie gemeente Kaag en Braassem - Examinator deeltijdopleiding Bedrijfskunde
De heer drs. [naam]	Bezoldigd: <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoeker en adviseur bij Weevadvies - Voorzitter rekenkamercommissie Noordwijk